

Одеська обласна організація

Інформаційний бюллетень

№ 7

січень 2023 р.

Соціальні та академічні стипендії

Соціальні та академічні стипендії

Постановою Кабінету Міністрів від 16 грудня 2022 року врегульовано механізм надання соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти з числа дітей загиблих, померлих (тих, хто зник безвісти) захисників і захисниць України, а також удосконалено порядок призначення та виплати соціальних стипендій. Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець надав роз'яснення щодо отримання соціальної стипендії здобувачами фахової передвищої та вищої освіти.

I. Нормативна база. Види стипендій

Питання призначення, виплати та розмірів стипендіального забезпечення здобувачів освіти у закладах освіти або наукових установах, у тому числі студентів вищих навчальних закладів, регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 «Питання стипендіального забезпечення», якою затверджено Порядок призначення і виплати стипендій. Зазначеним вище Порядком передбачається два види стипендій – соціальна (для соціально незахищених громадян, пільгових категорій) і академічна (за досягнення в навчанні).

Крім того, питання призначення і виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти регулюються Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1045 (далі – Постанова) та відповідно затвердженим цією Постановою Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти (далі – Порядок використання коштів).

Важливо! Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1496 внесено зміни до Порядку використання коштів, зокрема, врегульовано механізм надання соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти з числа дітей загиблих, померлих (тих, хто зник безвісти) Захисників і Захисниць України, а також удосконалено порядок призначення та виплати соціальних стипендій.

II. Хто має право на отримання соціальної стипендії

Перелік категорій студентів, які мають право на соціальні стипендії, визначений пунктом 4 Порядку використання коштів.

Так, право на соціальні стипендії мають студенти (курсанти), які навчаються за державним замовленням у закладах фахової передвищої освіти державної форми власності за денною або дуальною формою здобуття освіти, у закладах вищої освіти державної форми власності за денною формою здобуття освіти та їх структурних чи відокремлених структурних підрозділах, що не мають статусу юридичної особи, та не перебувають в академічній відпустці, із числа:

- дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа у разі продовження навчання до 23 років або до закінчення закладів освіти відповідно;
- осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошенні померлими, загинули або пропали безвісти);
- осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи ;
- шахтарів, які мають стаж підземної роботи не менш як три роки;
- осіб, які стали студентами (курсантами) протягом трьох років після здобуття базової та/або повної загальної середньої освіти, батьки яких є шахтарями, що мають не менш як 15 років стажу підземної роботи або загинули внаслідок нещасного випадку на виробництві чи яким встановлено інвалідність І або ІІ групи;
- осіб, визнаних постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій відповідно до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, та їх дітей (до закінчення дітьми навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років);
- дітей, один із батьків яких загинув під час масових акцій громадянського протесту або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час масових акцій громадянського протесту (до закінчення навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років);
- дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи (до закінчення навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років);
- осіб, яким призначенні соціальні стипендії Верховної Ради України для здобувачів фахової передвищої та вищої освіти;
- дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю І-ІІІ групи;

- студентів (курсантів) із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям”;
- осіб з інвалідністю внаслідок війни відповідно до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” та їх дітей (до закінчення дітьми навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років);
- дітей загиблих, померлих (тих, що пропали безвісти) учасників Революції Гідності, учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни або Захисників і Захисниць України (до закінчення дітьми навчання у такому закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років);
- дітей, які проживають у населених пунктах на лінії зіткнення (до закінчення дітьми навчання у закладі освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років) Такі особи набувають право на соціальну стипендію, якщо в день звернення за її призначенням населений пункт, в якому вони проживали на момент зарахування до закладу освіти, віднесено до переліку населених пунктів, що розташовані на лінії розмежування.

Важливо! Інформацію надано з урахуванням змін, внесених до Порядку використання коштів Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1496

III. Як отримати соціальну стипендію

Процедура отримання соціальних стипендій передбачає обов'язкове звернення студентів до закладу освіти за місцем їх навчання із заявою про надання стипендіальних виплат в паперовій або електронній формі, в якій зазначаються такі відомості:

- прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності);
- число, місяць, рік народження;
- задеклароване/зареєстроване місце проживання (перебування) або фактичне місце проживання;
- серія та/або номер паспорта громадянина України або реквізити посвідки на постійне проживання (для особи, якій не виповнилося 14 років, - свідоцтво про народження);
- реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);
- ким і коли виданий студентський квиток;
- підстава для отримання соціальної стипендії.

IV. Якими уповноваженими органами здійснюється виплата соціальної стипендії

Виплата соціальних стипендій в Україні здійснюється органами соціального захисту населення через заклади вищої освіти на підставі відповідних документів.

V. Порядок призначення соціальних та академічних стипендій

Соціальна стипендія призначається студентам (курсантам):

- первого року навчання до первого семестрового контролю - з місяця зарахування до закладу освіти на період до первого семестрового контролю згідно з навчальним планом;
- первого року навчання після первого семестрового контролю, інших років навчання - з місяця, що настає після закінчення семестрового контролю, на період до визначення результатів наступного семестрового контролю або (якщо в останньому семестрі семестровий контроль не передбачено) до закінчення навчання.

Соціальна стипендія виплачується щомісяця починаючи з 1 числа місяця її призначення.

Право на призначення соціальної стипендії мають лише ті студенти, які за результатами навчального семестру не мають академічної заборгованості, незадовільних результатів навчання і включені до рейтингу успішності

На академічну стипендію можуть претендувати студенти (в тому числі іноземці, біженці та особи без громадянства), які навчаються в закладах вищої освіти або наукових установах на денному відділенні.

Заклади вищої освіти у межах коштів, передбачених для виплати стипендій, призначають академічні стипендії студентам, курсантам невійськових вищих навчальних закладів згідно з рейтингом успішності, що складається на підставі об'єктивних та прозорих характеристик, прямих вимірювань навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з кожного навчального предмета

(дисципліни) і до якого включаються всі студенти, курсанти невійськового вищого навчального закладу, які навчаються на певному факультеті (відділенні) за денною формою навчання за відповідними курсом та спеціальністю

Академічна стипендія призначається після сесії, виходячи з успішності студентів за останній навчальний семестр. Виняток становлять першокурсники, яким до першої сесії стипендія призначається і виплачується за рейтингом, сформованим на підставі конкурсного бала зовнішнього незалежного оцінювання, отриманого при вступі до закладу вищої освіти.

VI. Розміри стипендій

Інформацію щодо розмірів усіх видів стипендій розміщено на [сайті Міністерства освіти і науки України](#).

VII. Як захистити своє право на отримання стипендії

У разі, якщо порушено право на призначення/виплату стипендії студент (курсант) або його законний представник (у разі, коли отримувач стипендії неповнолітня особа) за захистом права на стипендіальне забезпечення може звернутись до керівника закладу вищої освіти, Міністерства освіти і науки України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або до суду.

[Порядок звернення до Уповноваженого](#)

Джерело – [Уповноважений Верховної Ради з прав людини](#)

*Упорядкувала
фахівець з інформаційно-аналітичної роботи
Вінковська Г.О.*